

DOVREBANEN STØREN STASJON

Kartlegging av naturmangfold og fremmede arter

☐ Akseptert ☐ Akseptert m/kommentarer ☐ Ikke godkjent / kommentert Revider og send inn på nytt ☐ Kun for informasjon
Sign: _____

02A	Revidert etter innspill fra Bane NOR	05.01.2022	SW	TRR	HGJ
01A	Revidert etter innspill fra Bane NOR	08.11.2021	SW	RAGH	TRR
00A	For godkjenning	04.10.2021	SW	TRR	KrB
Rev.	Revisjonen gjelder	Dato	Utarb. av	Kontr. av	Godkj. av
Dovrebanen Støren – Trondheim Støren stasjon Kartlegging av naturmangfold og fremmede arter		Ant. sider			
		19			
		Produsent	Multiconsult AS		
		Erstatning for			
		Erstattet av			
Prosjektnr.: 60034613 Parsell: 05 Planfase: Hovedplan og detaljplan		Dokument nr.		Rev.	
		KTT-05-A-10083		02A	
		FDV-Dokument nr.		FDV-Rev.	
		N/A		N/A	

1	BAKGRUNN	3
2	KARTLEGGING AV FREMMEDE ARTER	4
2.1	METODE	4
2.2	OBSERVASJONER	4
2.2.1	<i>Verdifullt naturmangfold</i>	4
2.2.2	<i>Fremmede arter</i>	5
3	RISIKOVURDERING	9
3.1	VERDIFULLT NATURMANGFOLD	9
3.2	FREMMEDE ARTER - ØKOLOGISK RISIKO	9
3.3	FREMMEDE ARTER - RISIKO FORBUNDET MED ANLEGGSVIRKSOMHET	11
3.3.1	<i>Massehåndtering</i>	11
3.3.2	<i>Reetablering fra nærliggende områder</i>	11
3.3.3	<i>Risiko forbundet med manglende kunnskapsgrunnlag</i>	12
4	ANBEFALTE TILTAK	14
4.1	VERDIFULLT NATURMANGFOLD	14
4.2	FREMMEDE ARTER	14
5	DOKUMENTASJON	18
6	REFERANSER	19

1 BAKGRUNN

Multiconsult Norge AS er engasjert av Bane NOR for å utarbeide forenklet hovedplan og detaljplan for prosjektet Støren stasjon. Støren stasjon skal tilrettelegges for 2 regiontog i timen på strekningen Melhus – Trondheim – Steinkjer innen 2028. I den forbindelse er Multiconsult også engasjert for å kartlegge naturmangfold og fremmede arter med tilhørende anbefaling om risikoreduserende tiltak når Støren stasjon utbedres.

Grunnlovens miljøparagraf (§ 112) poengterer viktigheten av å bevare et miljø som sikrer biologisk mangfold. Dette er spesielt vist til i naturmangfoldloven, men også i plan- og bygningsloven. Naturmangfoldloven har som hovedformål å ta vare på naturens mangfold og de økologiske prosessene gjennom bærekraftig bruk og vern, og loven regulerer forvaltning av arter, områdevern, fremmede organismer, utvalgte naturtyper og prioriterte arter samt setter krav til aktsomhet (Kapittel IV § 28). Plan- og bygningsloven sikrer bærekraftig utvikling på et generelt nivå, men den poengterer viktigheten av ivaretagelse av miljø. Plan og bygningsloven viser også til at konsekvenser miljø skal beskrives og konsekvenser utredes.

Alle inngrep i naturen medfører risiko for forringelse av verdifullt naturmangfold enten ved at populasjoner av sårbare arter minimeres eller at naturtyper som er truede og/eller utøver viktige økologiske funksjoner, fragmenteres. Videre, massehåndtering kan medføre spredning av fremmede, skadelige arter. Naturmangfoldloven stiller krav om et kunnskapsgrunnlag om arter og naturtyper blir berørt av et tiltak (§8) og at tiltakshaver skal hindre eller begrense skade på naturmangfoldet (§11). Forskrift om fremmede organismer, med hjemmel i naturmangfoldloven, stiller krav til at virksomheter og tiltak må utvise aktsomhet for å forhindre spredning av fremmede organismer (Kapittel V § 18, § 19, § 20, § 21). Det stilles krav til at den ansvarlige skal gjøre seg kjent med risiko i forbindelse med flytting av masser som kan inneholde fremmede organismer og gjøre dertil egnede tiltak for å forhindre forringelse av biologisk mangfold (§ 24 fjerde ledd).

I forbindelse med utbygging av nytt hensettingsanlegg på Støren (Bane NOR prosjektnr.900086) ble det gjennomført kartlegging av fremmede arter innenfor planområdet for hensetting Støren (se Norconsult 2019). Kartleggingen ble gjennomført i august 2019, og de fremmede, skadelige artene klustersvineblom (SE), hagelupin (SE), kjempespringfrø (SE), buevinterkarse (SE) rødhyll (SE), platanlønn (SE), fagerfredløs (SE) og skogskjegg (SE) ble registrert og kartfestet. Det ble i august 2021 konkludert med at det var behov for ny kartlegging av naturmangfold og fremmede arter ved Støren stasjon.

Det er derfor foretatt en kartlegging av verdifullt naturmangfold og fremmede, skadelige plantearter i tiltaksområdet. Dette notatet beskriver naturverdier og fremmede, skadelige plante-arter observert og tiltak for å redusere risiko for å forringe naturverdier inkludert tiltak for å hindre spredning av de fremmede artene.

2 KARTLEGGING AV FREMMEDE ARTER

2.1 Metode

Verdifullt naturmangfold og fremmede, skadelige plante-arter ble kartlagt i felt 30. august 2021. Informasjon om kartleggingsareal ble gitt kartlegger 26. august 2021, se **Figur 2**. Befaringen ble gjennomført i slutten av vekstsesongen, men flere arter kunne fremdeles observeres. Likevel vil det være et forbehold forbundet med såpass sein kartlegging. Enkelte arter kan forekomme i kartleggingsområdet, men ikke være observerbar på dette tidspunktet. I tillegg til registreringene fra 2019 (se Norconsult 2019) ble data på plante-forekomster registrert i Artsdatabankens database Artskart ble lastet ned for å også fange opp forekomster som tidligere er observert i tiltaksområdet.

Alle observasjonene av verdifullt naturmangfold og fremmede arter legges inn Artsdatabankens og Miljødirektoratets databaser.

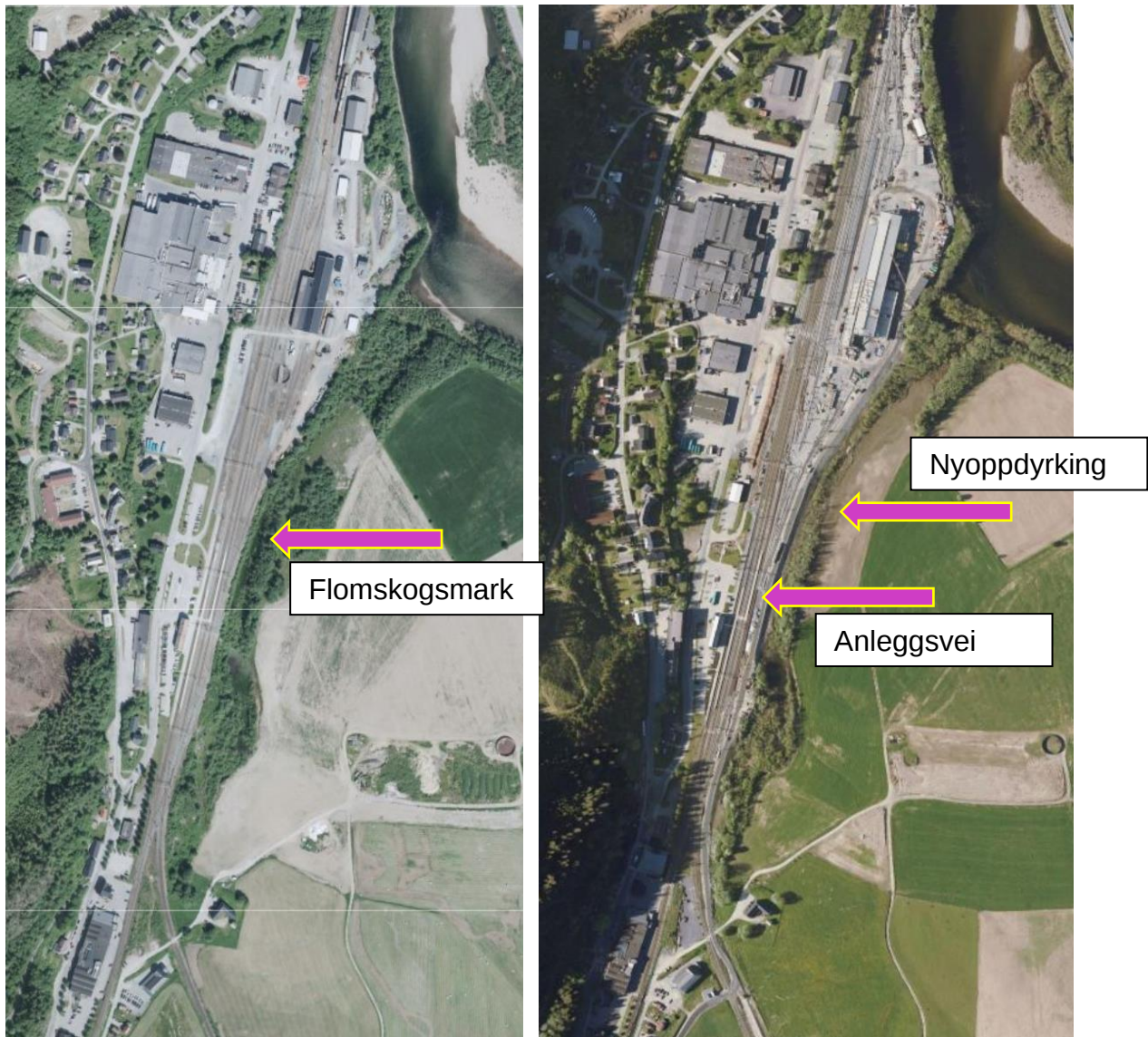
2.2 Observasjoner

2.2.1 Verdifullt naturmangfold

I området øst for stasjonen er en del av området opp mot åkeren i øst en flomskogsmark. Flomskogsmark er en truet naturtype med sentral økosystemfunksjon iht. Miljødirektoratets kartleggingsinstruks (2021). Kvaliteten ved flomskogsmarka er siden 2019 forringet både ved at østsiden er oppdyrket og det langs vestsiden av skogsfragmentet er anlagt vei i forbindelse med prosjektet Støren stasjon - sikring og sanering av planoverganger¹.

Kvaliteten ved flomskogsmarklokaliteten iht. Miljødirektoratets instruks er moderat. Totalt er lokaliteten halvert i løpet av de siste to år, noe som kan ha redusert kvaliteten. Se flyfoto som viser fragmenteringen i **Figur 1**. Kjempespringfrø ble også registrert i lokaliteten i 2019 (se **Figur 2**).

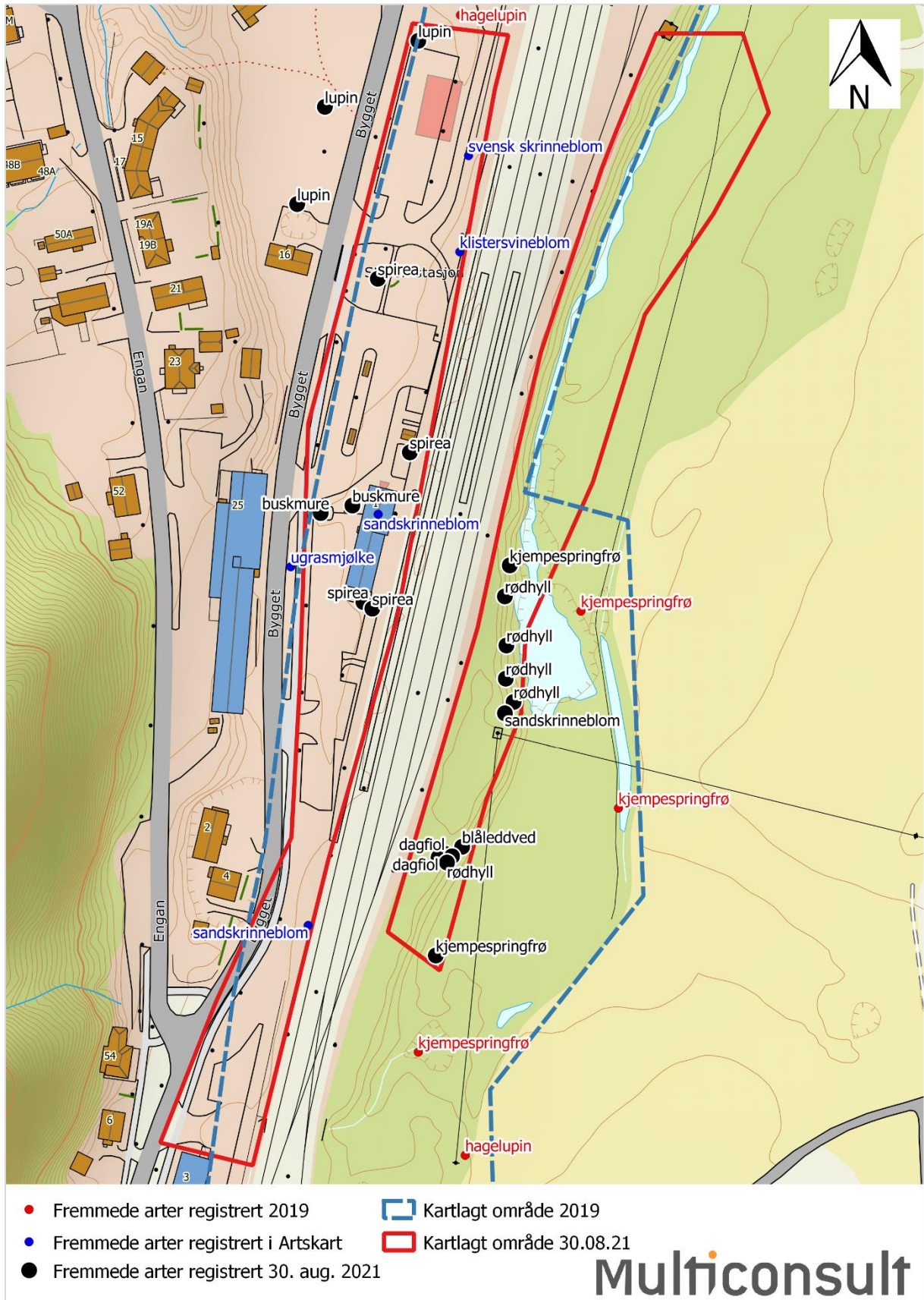
¹ Støren stasjon - sikring og sanering av planoverganger, Prosjektnr. i Bane NOR: 973052. Se reguleringsplan Planovergangstiltak Støren (nasjonal arealplan-ID 50272016006)

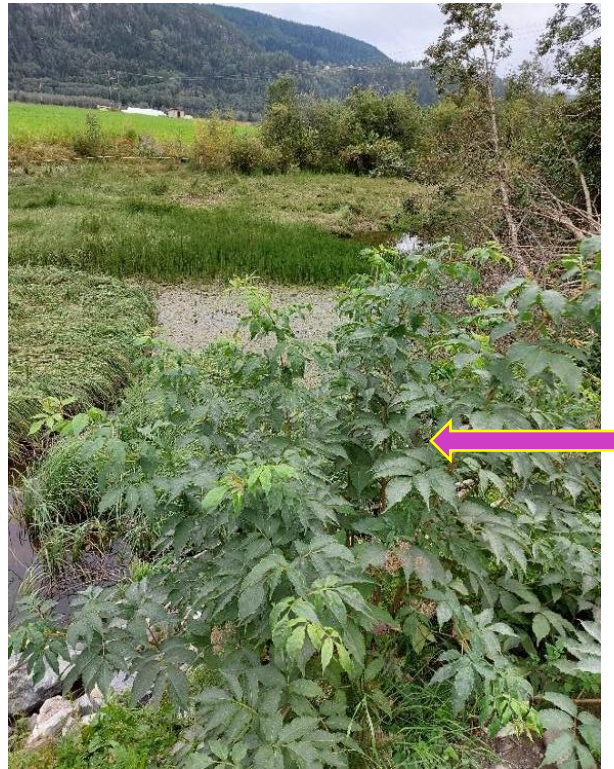
Figur 1. Skjermdump fra Norge i bilder (<https://norgebilder.no/>) som viser anleggsvegen som har fragmentert flomskogsmark. Også nydyrking har redusert arealet av skogen. Flyfoto er fra 2019 og 2021.

2.2.2 Fremmede arter

Tidligere registreringer og befaringen viste at flere fremmede, skadelige arter forekommer i tiltaksområdet. I 30. august 2021 ble blåleddved, buskmure, dagfiol, kjempespringfrø, klustersvineblom, hagelupin, rødhyll, sandskrinneblom, spirea-art, svensk skrinneblom og ugrasmjølke observert. Se hvor disse artene er observert i **Figur 2**, og foto av noen av artene i **Figur 3**.

Figur 2. Fremmede, skadelige arter ved Støren stasjon. Lokasjoner på registreringer gjort i 2019 er hentet fra Norconsult (2019). Bakgrunn: Topografisk norgeskart 4.

Figur 3. Foto av noen av de fremmede, skadelige artene ved Støren stasjon: hagelupin, rødhyll, kjempespringfrø, dagfiol, sandskrinneblom og blåleddved (fra øverst til venstre til nederst til høyre).

3 RISIKOVURDERING

Basert på planlagt utbygging per 15.12.2021 som er illustrert i **Figur 5**, antas det at terrenginngrep og utbygging ved prosjektet utgjør noe risiko mot naturmangfold.

3.1 Verdifullt naturmangfold

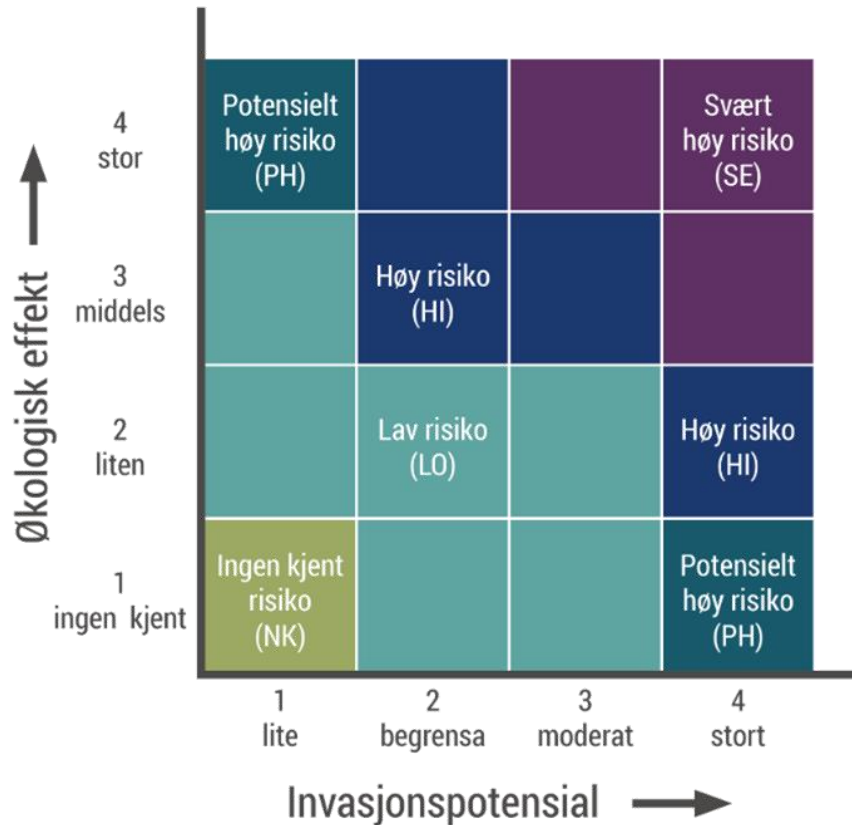
Flomskogsmark er en sårbar naturtype som er blitt påvirket negativt gjennom fragmentering grunnet nyetablert jordbruksareal og annen utbygging. I tillegg er naturtypen forringet på grunn av endringer i vannføring. Kvaliteten til flomskogsmark blir redusert av vedhogst, kjørespor og ferdsel med tunge kjøretøy samt fremmede arter.

Anleggsvirksomheten i andre prosjekter har allerede fragmentert naturtypelokaliteten ved å anlegge anleggsvei mellom lokaliteten og jernbanen, Flere fremmede arter vokser i kanten og like ved lokaliteten og noen er etablert i skråningen ned fra anleggsveien. Årsaken til at fremmede arter har etablert seg i skråningen kan være at skråningen ikke ble beplantet med en gang etter etablering.

Anleggsaktiviteten knyttet til dette prosjektet er ikke forventet å medføre ytterligere direkte skade på flomskogsmark, men anleggsvirksomhet oppe ved jernbanesporene vil kunne medføre endringer i vanntilgang. Det er en stor risiko for ytterligere spredning av fremmede arter. Kjempespringfrø hadde etablert seg i fyllingen ned fra anleggsveien mot flomskogsmarka. Kjøring på anleggsveien vil kunne bidra til at frø lettere spres ned til den verdifulle naturtypelokaliteten. Videre, en stor bestand med kjempespringfrø ble observert helt sør i kartleggingsområdet. Kjempespringfrø spres med vann, og i grøfta nedenfor den etablerte anleggsveien renner det vann fra denne bestandens lokasjon og inn i flomskogsmarka. Kjempespringfrø utgjør derfor en stor trussel mot naturverdiene i dette området.

3.2 Fremmede arter - økologisk risiko

Effekten en fremmed art har på naturmangfold (økologisk risiko) er avhengig av hver enkelt arts invasjonspotensiale og dens økologiske effekt på naturen der den etableres. Se risikomatrise i **Figur 4**. Av artene registrert innehar sju arter svært høy økologisk risiko, en art innehar høy økologisk risiko og tre arter innehar potensiell høy økologisk risiko (Se **Tabell 1**).

Figur 4. Økologisk risiko-matrise. Hentet fra Artsdatabanken:
https://www.artsdatabanken.no/Pages/239659/Risikokategorier_og_kriterier.

Tabell 1. Fremmede, skadelige plante-arter som er observert i tiltaksområdet ved Støren stasjon. Økologisk risiko (Risiko mot naturmangfold), økologisk effekt og invasjonspotensiale referer til beskrivelser gitt i **Tabell 2**

Art	Økologisk effekt	Invasjonspotensiale	Økologisk risiko
blåleddved	3	4	SE
buskmure	1	3-4	PH
dagfiol	2	4	HI
kjempespringfrø	3	4	SE
klistersvineblom	3	4	SE
hagelupin	4	4	SE
rødhyll	3	4	SE
sandskrinneblom	1	4	PH
spirea art	Noen 3	Noen 4	noen SE
svensk skrinneblom	1	4	PH
ugrasmjølke	3	4	SE

3.3 Fremmede arter - risiko forbundet med anleggsvirksomhet

3.3.1 Massehåndtering

Noen av de observerte fremmede artene medfører mer risiko ved massehåndtering enn andre da plantene har forskjellige måter å spre seg på. Noen arter spres vegetativt (biter av røtter/greiner setter nye røtter og en ny plante vokser opp), mens andre spres kun med frø. Se **Tabell 2**. Tiltak som iverksettes må derfor tilpasses plantenes spredningsmekanismer. Ved massehåndtering er først og fremst risikoen for å spre deler av klonale planter stor, men også planter med stor frøproduksjon som gir en høy og langlivet frøbank, utgjør risiko. For planter som i hovedsak spres med frø enten med fugler eller over lengre distanser med vind, utgjør massehåndtering minimal risiko for ytterligere spredning av disse.

Ved bortkjøring av infiserte masser og organisk avfall er det en risiko for at fremmede arter spres til areal utenfor tiltaksområdet.

3.3.2 Reetablering fra nærliggende områder

Areal som blottlegges i forbindelse med anleggsvirksomhet, vil ha gunstige forhold for fremmede arter å etablere seg. Dette gjelder nyetablerte skråninger og annen blottlagt jord (som beskrevet over). Om fremmede arter med effektiv frøspredning (høyt invasjonspotensiale) forekommer i nærheten, vil risiko for at disse etableres i blottlagte areal være stor.

Som beskrevet over, er det stor risiko forbundet med spredning av kjempespringfrø til flomskogsmarka. Kjempespringfrø er en art med svært effektiv frøspredning og stort invasjonspotensiale (se **Tabell 1** og **Tabell 2**). Det er også stor fare for spredning av denne arten til blottlagt areal.

Tabell 2. Spredningsmekanismer for fremmede, skadelige plante-arter som er observert i tiltaksområdet ved Støren stasjon.

Art	Vegetativ spredning	Frøspredning, stor lokal frøbank	Frøspredning med fugl / vind / vann
blåleddved			ja
buskmure			ja
dagfiol		ja	
kjempespringfrø		ja	ja
klistersvineblom		ja	
hagelupin	ja	ja	
rødhyll		ja	
sandskrinneblom		ja	
spirea art	noen ja	noen ja	
svensk skrinneblom		ja	
ugrasmjølke		ja	

I området nordvest for stasjonsområdet, på andre siden av veien, ble det observert en stor bestand med hagelupin. Dette er også en art med svært effektiv spredningspotensiale, stort invasjonspotensiale og også stor økologisk effekt (se **Tabell 2**). Hovedforekomsten av hagelupin er utenfor tiltaksområdet for dette prosjektet, men hagelupin ble kartlagt både i 2019 og i 2021 nord i området hvor det planlegges et nytt spor mellom eksisterende spor 1 og stasjonsbygget. For forekomstlokaliteten utenfor planområdet er det viktig å informere/merke av området for å unngå at anleggsarbeidet kommer i kontakt med forekomsten. I forekomstlokalitet er som blir berørt, må avbøtende tiltak for å redusere risiko for spredning gjennomføres.

3.3.3 Risiko forbundet med manglende kunnskapsgrunnlag

Prosjektering av arbeider har pågått etter kartleggingen. Dette medfører at områder som ikke ble kartlagt vil kunne bli berørt. Under kartleggingen ble kun arealet markert i **Figur 2** befart.

Per 2.11.2021 prosjekteres det at eksisterende plattformer skal rives og ny mellomplattform, sideplattform og nytt trappehus skal bygges. Gravedybde for disse arbeidene er ca. 1-1,5 m og det legges opp til lite arbeid med sideterreng. Deler av disse arealene er kartlagt og her er spirea, klustersvineblom og svensk skrinneblom registrert. Risiko for at massene her er infisert med frø fra disse fremmede artene er stor. Det er også risiko for at massene sør for stasjonsbygningen er infisert med røtter som potensielt kan gi nye avleggere av spirea. Videre er det en risiko for at massene i selve jernbanesporet, er infisert med fremmede arter som typisk spres med tog. Dette arealet ble ikke befart grunnet hensyn til sikkerhet og mange av disse artene er bare synlige tidligere på sesongen.

Nytt spor planlegges mellom eksisterende spor 1 og stasjonsbygg. Her vil det, etableres en fylling mot vest. Risikoen er stor for at det her er frø fra fremmede arter som spres med tog og av hagelupin som er svært utbredt like i nærheten (se diskusjon over).

Det er videre planlagt at overgangsbru skal forlenges for å komme ned på østsiden av sporene. Dette vil anlegges rett sør for stasjonsbygningen. Her kan man komme i kontakt med flere fremmede arter. Den største risiko er forbundet med spredning av kjempespringfrø.

Figur 5. Mulig utbygging ved Støren stasjon. Bakgrunn: flyfoto fra 2021.

4 ANBEFALTE TILTAK

4.1 Verdifullt naturmangfold

En sårbar naturtype med sentral økosystemfunksjon bør det ikke gjøres inngrep i. I tiltaksområdet gjelder dette flomskogsmark øst for stasjonen. Se beskrivelse av lokalitetskvalitet under avsnitt 2.2.1. Om lokaliteten fragmenteres ytterligere vil naturmangfoldet kunne bli lite og om lokaliteten blir mer påvirket av fremmedarten kjempespringfrø tilstanden kunne bli dårlig.

I tillegg til at lokaliteten ikke bør fragmenteres ytterligere, bør heller ikke vanntilgang endres mer enn det til nå er gjort. Det må sikres at vanntilgang til lokaliteten ikke stoppes. For kvaliteten i denne lokaliteten er det avgjørende at anleggsaktiviteten ikke medfører spredning av kjempespringfrø inn i lokaliteten.

4.2 Fremmede arter

Risikovurderingen tilsier at det er behov for risikoreduserende tiltak for å hindre spredning av fremmede plantearter i de områder som berøres av utbyggingen, samt i gjenværende og tilstøtende areal av flomskogsmarka. Areal som berøres er de areal som direkte blir berørt ved at det bygges nye spor og konstruksjoner som plattformer og trappehus, det anlegges fyllinger eller det graves i forbindelse med andre inngrep. Areal som berøres inkluderer også områder hvor det kjøres.

Generelt for alle fremmede arter gjelder følgende:

Før anleggsarbeidets start:

- Supplerende kartlegging gjennomføres om areal som ikke er kartlagt i felt, berøres.
- Premisser for håndtering av fremmede arter må gjøres kjent for aktuelt personell.
- Koordinatfestede kart som viser posisjonene til fremmede arter som kan brukes av alt personell, inkludert gravemaskinsjåfører, bør gjøres tilgjengelig.
- Om det ikke skal foregå aktivitet hvor en plante forekommer: sperr av området fysisk for å sikre at forekomsten ikke blir berørt.
- Luk vekk kjempespringfrø og hagelupin før de blomstrer. Samle avfallet i lukkede poser/containere. Dette vil redusere risiko for at frø blir produsert og spredt med maskiner.
- Luk vekk alle planter av fremmede arter foruten kjempespringfrø og hagelupin, som har frø/blomster og samle avfallet i lukkede poser/containere. Dette vil redusere risiko for at frø blir spredt med maskiner.
- Organisk avfall med fremmede arter leveres til godkjent mottak for forbrenning eller varmkompostering.

- Om det ikke skal graves, men bare kjøres hvor en plante forekommer: dekk med duk (som sjekkes kontinuerlig for skade) eller rene masser som det kan kjøres over.
- Sett av plass til mellomagring av infiserte masser.

Massehåndtering:

- Om masser infiserte med fremmede arter må berøres, skal infiserte masser mellomagres og i så stor grad som mulig gjenbrukes innenfor tiltaksområdet, da dette minimerer risikoen for spredning til nye steder.
- Om masser infiserte med fremmede arter skal gjenbrukes i tiltaksområdet, må disse dekkes med rene masser (minst 0,5 m) eller bli brukt i områder som skal skjøttes intensivt, et eksempel er plenområder.
- Håndtering av masser infisert med fremmede arter bør ses i sammenheng med håndtering av forurensede masser fra anleggsområdet.
- Mellomlagre og frakt alle plantedelene (organisk avfall) og infiserte masser med fremmede arter separat i lukkede poser, containere eller innpakket i tette duker/poser.
- Mellomlagring av infiserte masser skal være på tett dekke eller duk, inngjerdes og merkes tydelig, samt være adskilt fra rene masser.
- Om infiserte masser må flyttes ut av tiltaksområdet, lever infiserte masser til godkjent mottak.
- For avfall som skal leveres godkjent mottak: ikke bland røtter med jord og rent plantemateriale. Noen mottak ønsker dette levert hver for seg.
- Avtal med godkjent massemtak i god tid før oppstart av tiltakene. Det valgte massemtak vil informere om hvordan de vil motta massene.
- Når planterestene og massene kjøres til mottaket, må de dekkes til med tett duk eller i tett container.

Etter at anleggsarbeidet er ferdigstilt:

- Blottlagt jord og nyetablerte skråninger bør ferdigstilles så fort som mulig for å unngå etablering av fremmede arter. Eventuell planting eller tilsåing bør skje med hjemmehørende planter (arter som forekommer naturlig i norsk natur og som allerede finnes lokalt).

- Etter endt gravearbeid før maskiner kjøres til andre lokaliteter, må maskinene og utstyr (inkl. beholder (kontainer/lasteplan) som er brukt til å frakte avfall med fremmede arter) som har vært i kontakt med infiserte masser og frø fra fremmede, skadelige arter rengjøres ved spyling og kosting på stedet.
- De risikoreduserende tiltakene bør overvåkes påfølgende år for å sikre at tiltakene har vært tilstrekkelige. Om oppblomstring eller nye forekomster registreres, bør tiltakene gjentas.

Tiltak må tilpasses den fremmede arten som berøres.

Basert på en rimelighetsvurdering (kost / nytte vurdering) av å igangsette tiltak for hver enkelt av de registrerte fremmede artene, er det i

Tabell 3 beskrevet artsspesifikke tiltak som skal gjennomføres om anleggsaktiviteten berører en fremmedartslokalitet. Da de fremmede artenes økologi varierer (som forskjellige spredningsmekanismer vist i **Tabell 2**), vil effektive risikoreduserende tiltak variere gitt art.

Tabell 3 viser risikoreduserende tiltak for de arter registrert i tiltaksområdet. Tiltakene er foreslått basert på økologisk kunnskap for hver art (se Artsdatabankens informasjon på deres nettsider), og etter anbefalinger gitt av Miljødirektoratet (se rapport fra Misfjord og Angell-Petersen fra 2018).

Tiltak anbefalt i forbindelse med massehåndtering, er basert på om arten spres med frø og / eller klonalt ved at biter fra røtter danner nye avleggere. For å unngå å spre frø med masser er det vurdert at om 10 cm av toppjorden i en radius på 0,5 m fra selve planten for de fleste arter foruten kjempespringfrø, er tilstrekkelig å fjerne for å unngå spredning. Kjempespringfrø sprer frøene lengre enn 0,5 m (gjennom en eksplosjonslignende funksjon). For å unngå å spre rot-fragmenter, må alt av røtter graves opp. Dybde og avstand fra morplanten varierer med art. De arter som i hovedtrekk spres ved at fugler sprer frø er tilstrekkelig tiltak å hugge/klippe ned forekomsten.

Tabell 3. Risikoreduserende tiltak for fremmede arter observert i området. Massehåndtering beskriver garvedybder og areal om masser skal flyttes. Alle fremmede arter som berøres må klippes ned om de blomstrer eller har gått over i frukt-stadiet. Dette for å unngå å spre frø. Alt avfall må behandles som infisert og leveres godkjent mottak for forbrenning eller varmkompostering om det skal fraktes ut av tiltaksområdet. Tiltakene som er foreslått er basert på økologisk risiko og invasjonspotensialet for hver art samt en rimelighetsvurdering av egnede tiltak.

Art	Massehåndtering	Behandling av organisk materiale
blåleddved		busken klippes ned
buskmure		busken klippes ned
dagfiol	toppjord med frøbank graves opp (10 cm ned og 0,5 m ut fra forekomsten)	blomst/frukt klippes
kjempespringfrø	toppjord med frøbank graves opp (10 cm ned og 7 m ut fra forekomsten)	blomst/frukt klippes

klistersvineblom	toppjord med frøbank graves opp (10 cm ned og 0,5 m ut fra forekomsten)	blomst/frukt klippes
hagelupin	rot graves opp (opptil 1 m ned under forekomst) toppjord med frøbank graves opp (10 cm ned og 0,5 m ut fra forekomsten)	blomst/belg klippes
rødhyll		treet hugges ned*
sandskrinneblom	toppjord med frøbank graves opp (10 cm ned og 0,5 m ut fra forekomsten)	blomst/frukt klippes
spirea art	rot graves opp (opptil 1 m ned under forekomst)	busken klippes ned
svensk skrinneblom	toppjord med frøbank graves opp (10 cm ned og 0,5 m ut fra forekomsten)	blomst/frukt klippes
ugrasmjølke	toppjord med frøbank graves opp (10 cm ned og 0,5 m ut fra forekomsten)	blomst/frukt klippes

*avfallet kan behandles som vanlig organisk avfall

5 DOKUMENTASJON

Levering av fremmede, skadelige arter og infiserte masser skal dokumenteres med kvittering fra godkjent mottak.

Om infiserte masser mellomlagres skal dette dokumenteres, og området skal merkes av på kartskisse slik at området kan overvåkes i ettertid.

Etter at anleggsarbeidene er ferdigstilt, bør sluttstanden innenfor tiltaksområdet registreres i førstkommende vekstsesong. Om fremmede, skadelige arter da observeres, må dette registreres inn i Artsdatabankens kartløsning og tiltak må iverksettes for å fjerne disse.

6 REFERANSER

Forskrift om fremmede organismer – Lovdata:

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2015-06-19-716>

Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) - Lovdata:

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2009-06-19-100>

Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) - Lovdata:

https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2008-06-27-71/KAPITTEL_2-4-3#%C2%A712-1

Miljødirektoratet (2021) Kartleggingsinstruks - Kartlegging av terrestriske Naturtyper etter NiN2. M-1930|2021 versjon 08.06.2021.

Misfjord, K. og Angell-Petersen, S. (2018) Håndtering av løsmasser med fremmede skadelige plantearter og forsvarlig kompostering av planteavfall med fremmede skadelige plantearter. Sweco/Miljødirektoratet.

Norconsult (2019) Dovrebanen Støren – Trondheim Hensetting Støren Kartlegging av fremmede arter. BaneNor-rapport MIP-00-A-40432.

Norges grunnlov – Lovdata: <http://grunnloven.lovdata.no/>